

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ A. L., 2/ M. L.**, obaja zastúpení JUDr. E. L., proti odporkyni **M. Š.**, o **určenie vlastníctva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 21 C 95/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec z 29. septembra 2008 č.k. 21 C 95/2008- 62, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a.**

Spoločnosť C.. so sídlom K. je povinná zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania 1 101,80 € k rukám JUDr. E. L.L., do 3 dní.

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Lučenec uznesením z 29. septembra 2008 č.k. 21 C 95/2008- 62 schválil medzi účastníkmi konania zmier v tomto znení: „Spoluvlastníkmi prístavby výstavnej haly súpisného čísla X. postavenej na CKN parcele číslo X. a pozemku CKN parcela číslo X. zastavané plochy a nádvoria o výmere 126 m² zapísaných na LV číslo X. kat. úz. O. vedené v Správe katastra L. sú A. L., r.č. X., nar. X. v polovici a M. L., r.č. X., nar. X. v polovici. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 99 O.s.p. Dospel k záveru, že schválený súdny zmier je v súlade s právnymi predpismi. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu prvostupňového súdu podal dňa 3. júla 2009 na základe podnetu spoločnosti C., so sídlom v K.K. s poukazom na ustanovenie § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil tým, že konanie súdu je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že v súdnej veci podaním spoločného návrhu doručeným súdu 6. mája 2008 žiadali navrhovatelia 1/ a 2/ a odporkyňa schváliť súdny zmier o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech navrhovateľov z dôvodov neplatnosti kúpnej zmluvy. Už v čase podania tohto návrhu bolo vykonateľné predbežné opatrenie, ktorým odporkyni súd zakázal nakladať s nehnuteľnosťami akýmkoľvek spôsobom smerujúcim „k zbaveniu sa vlastníctva“, okrem iného výslovne jej zakázal vykonať akýkoľvek právny úkon, ktorý by mal za následok zmenu vlastníctva k nehnuteľnostiam. Konajúci súd napriek tomu, že mal vedomosť najneskôr od 10. júla 2008 o vydanom a vykonateľnom predbežnom opatrení zakazujúcom odporkyni nakladať so spornými nehnuteľnosťami, uznesením z 29. septembra 2008 dohodu o zmieri schválil. Tým v rozpore so zákonom akceptoval právny úkon odporkyne, ktorého následok je zmena vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom vykonateľného predbežného opatrenia. V tejto súvislosti navyše poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 1975 sp. zn. 1 Cz 2/75, z ktorého vyplýva, že zmluvu o prevode nehnuteľnosti nemožno nahradiť súdnym zmierom formulovaným ako uznanie vlastníctva jedného účastníka druhým účastníkom. V konaní súd schválil dohodu uzavretého zmieru o určení neplatnosti kúpnej zmluvy vyhotovenej formou notárskej zápisnice Nz 230/96, N 209/96 zo 16. júla 1996. Dôvodom neplatnosti malo byť porušenie technicko-stavebných náležitostí, ako aj disimulovaný právny úkon, že malo ísť o zmluvu darovaciu a nie kúpnu. Schválením tohto zmieru došlo k prevodu vlastníckeho práva späť na predávajúcich. Podľa jeho názoru tento postup účastníkov konania bol účelový, keďže kúpna zmluva bola vyhotovená kvalifikovaným spôsobom notárom a na technické nezrovnalosti, ako aj úmysel, že nehnuteľnosti chceli darovať došli až po 12 rokoch a to v čase, keď bolo na tieto nehnuteľnosti vydané predbežné opatrenie o zákaze nimi nakladať. Z toho vyplýva úmysel účastníkov obísť zaväzujúce predbežné opatrenie. Namietal, že súd ani nemohol schváliť tento zmier, lebo takýmto spôsobom nemohlo dôjsť k zákonnému prevodu vlastníctva na predchádzajúcich vlastníkov, vzhľadom na absenciu zákonných predpokladov vzniku vlastníckeho práva. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Za právny úkon

priečiaci sa dobrým mravom treba považovať úkon všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. V danej veci so zreteľom na konkrétnu situáciu bol postup odporkyne o.i. aj v rozpore s dobrými mravmi, keď jej úkon smeroval k obídenu súdneho zákazu nakladať s nehnuteľnosťou, ktorú dovtedy 12 rokov užívala bez spochybňovania vlastníckeho práva. Pokiaľ mal súd vedomosť o existencii vykonateľného predbežného opatrenia, ktorým zakázal odporkyni nakladať s nehnuteľnosťou a napriek tomu schválil uzavretý zmier o určenie práva k tej istej nehnuteľnosti v prospech navrhovateľov, čím schválil právny úkon odporkyne, ktorý má za následok zmenu vlastníctva k nehnuteľnosti, svojim rozhodnutím porušil zákon.

Navrhovatelia 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu zhodne označili mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky za neopodstatnené a zásadne s ním nesúhlasili. Podľa ich názoru podnecovateľ nebol a ani nemohol byť dotknutý reštitučným sporom, ktorý vyplýval z absolútne neplatnej kúpnej zmluvy, ktorej nebol účastníkom, či právnym nástupcom. Preto postup generálneho prokurátora nerešpektuje ústavným súdom judikovanú autonómiu vôle strán a právo účastníkov na súkromie. Generálny prokurátor nemôže zistiť porušenie zákona, ako to uvádza v dovolaní, lebo toto zistenie môže urobiť jedine súd, ktorý rozhoduje o mimoriadnom dovolaní. Z obsahu mimoriadneho dovolania vyplýva, že v danej veci generálny prokurátor porušenie zákona vidí v dvoch skutočnostiach, jednak v tom, že okresný súd nerešpektoval predbežné opatrenie, ktorým bolo odporkyni zakázané nakladanie s predmetnými nehnuteľnosťami a jednak v tom, že zmluvu o prevode nehnuteľnosti nemožno nahradiť súdnym zmierom, formulovaným ako uznanie vlastníctva jedného účastníka druhým účastníkom. Takto vyslovené právne úvahy sú absolútne zmätočné a nemajú nič spoločné s platným právom. Poukázali na to, že absolútna neplatnosť právneho úkonu (v danom prípade kúpnej zmluvy) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege). Absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje právne následky a to ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade do katastra nehnuteľností. Absolútna neplatnosť sa nepremlčuje. So zreteľom na uvedené možno vyvodit', že navrhovatelia neplatnou kúpnu zmluvou z roku 1996 nestratili vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, takže ho ani nemohla nadobudnúť odporkyňa, čiže táto osoba neurobila právny úkon, smerujúci k zmene vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam. Predmetom daného sporu vymedzeného návrhom bola existencia vlastníckeho práva navrhovateľov k uvedeným nehnuteľnostiam, aj keď odporkyňa bola v katastri zapísaná ako ich vlastníčka, ale táto v súlade so skutočnosťou, ktorá inak nebola medzi účastníkmi sporná, nepopierala vlastníctvo

navrhovateľov a preto bola ochotná s nimi uzavrieť súdny zmier. Ak by takýto zmier neuzavrela, súd by musel návrhu navrhovateľov vyhovieť po meritórnom prejednaní veci. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa nedisponovala (ani nemohla disponovať) s vlastníckym právom, lebo ho k predmetným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudla na základe absolútne neplatného právneho titulu (neplatnej kúpnej zmluvy), takže ani nemohla porušiť zákaz nakladania so spornými nehnuteľnosťami. Generálnym prokurátorom citovaný judikát sa týka diametrálne odlišnej veci. Navrhovatelia vo vyjadrení vysvetlili aj dôvody, so zreteľom na ktoré považujú napadnuté rozhodnutie za vecne správne a mimoriadne dovolanie za neopodstatnené. Žiadali mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietnuť pre neprípustnosť alebo zamietnuť pre nedôvodnosť a priznať im trovy dovolacieho konania.

Odporkyňa navrhla mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť. Vo svojom vyjadrení sa v celom rozsahu stotožnila s rozhodnutím súdu a s jeho odôvodnením. Poukázala na to, že v konaní pred okresným súdom uviedla všetko k histórii uzavretia „kúpnej zmluvy“ namiesto zmluvy darovacej a práve pre zhoršenie vzťahov jednak medzi účastníkmi a nevhodnému správaniu sa spoločnosti C..(nájomca predmetných nehnuteľností) voči nim, sama navrhla obnoviť pôvodný stav, aký bol pred uzavretím absolútne neplatnej zmluvy. Namietala tiež, že v mimoriadnom dovolaní sú uvedené zavádzajúce skutočnosti.

Podávateľ podnetu sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že tento opravný prostriedok nie je podaný dôvodne.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť

inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

Aj v konaní o mimoriadnom dovolaní je dovolací súd viazaný uplatneným dovolacím dôvodom (§ 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.), za ktorý v prejednávanej veci generálny prokurátor označil inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f písm.b/ O.s.p.). Z jeho opravného prostriedku možno vyvodit', že v súvislosti s tvrdenu vadou spochybňuje postup okresného súdu, ktorý napriek tomu, že mal vedomosť o vydanom predbežnom opatrení, zakazujúcom odporkyni nakladať so spornými nehnuteľnosťami, uznesením dohodu o zmieri uzavretú medzi účastníkmi schválil, ktorá mala za následok zmenu vlastníctva k nehnuteľnostiam. Súd nemohol schváliť tento zmier, lebo takýmto spôsobom nemohlo dôjsť k zákonnému prevodu vlastníctva na predchádzajúcich vlastníkov, vzhľadom na absenciu zákonných predpokladov vzniku vlastníckeho práva. Zmluvu o prevode nehnuteľnosti nemožno nahradiť súdnym zmierom, formulovaným ako uznanie vlastníctva jedného účastníka druhým účastníkom. Dovolací súd preto skúmal v dovolacom konaní vecnú správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska týchto uplatnených dovolacích dôvodov. Z úradnej povinnosti skúmal iba vady uvedené v § 237 O.s.p., ktoré však neboli generálnym prokurátorom tvrdené a ich existencia v konaní o mimoriadnom dovolaní ani nevyšla najavo.

Zmierom sa rozumie dohoda účastníkov uzavretá v priebehu konania, ktorou si upravujú svoje práva a povinnosti. Súdnym zmierom podľa § 99 O.s.p. sa stáva zmier v prípade, ak súd dohodu účastníkov uznesením schváli. Súd v zásade dohodu účastníkov schváli, ak to povaha veci pripúšťa a dohoda účastníkov nie je v rozpore s hmotným právom. Súd sa má o zmier vždy pokúsiť. Povaha veci pripúšťa uzavretie zmiery spravidla vo veciach, v ktorých sú účastníci v typickom dvojstrannom pomere, ak hmotnoprávna úprava nevyklučuje, aby si medzi sebou upravili právne vzťahy dispozitívnymi úkonmi. Pri rozhodovaní o schválení zmiery je súd povinný skúmať, či zmier nie je v rozpore s právnymi predpismi. Predpokladom pre schválenie zmiery nie je zistenie skutkového stavu veci v takom rozsahu, aký je inak potrebný pre autoritatívne rozhodnutie súdu. Dokazovaním je však

potrebné zistiť skutkové podklady pre posúdenie, či zmier nie je v rozpore s právnymi predpismi kogentnej povahy, poprípade či ich neobchádza. Pokiaľ v tomto smere nepostačujú zhodné tvrdenia účastníkov, vykoná súd dôkazy navrhnuté účastníkmi, poprípade i iné dôkazy, ktoré vyšli v konaní najavo. V prípade právoplatného uznesenia o schválení zmiernu, nadobúda takéto uznesenie účinky právoplatného rozsudku, to znamená, že je exekučným titulom a zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

V predmetnej veci účastníci konania a to navrhovatelia 1/ a 2/ spolu s odporkyňou podali na súd návrh na schválenie súdneho zmiernu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (prístavby výstavnej haly súpisného čísla X. postavenej na CKN parcele č. X. a pozemku CKN parcela č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere 126 m² zapísaných na LV č. X., kat.úz. O., vedené v Správe katastra L.) v prospech navrhovateľov a to z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy. Konanie bolo ukončené súdnym zmierom. Na základe podnetu spoločnosti C., so sídlom v K. podal proti uvedenému uzneseniu okresného súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Generálny prokurátor porušenie zákona vidí v dvoch skutočnostiach a to jednak v tom, že okresný súd nerešpektoval predbežné opatrenie, ktorým bolo odporkyňi zakázané nakladanie s predmetnými nehnuteľnosťami a jednak v tom, že zmluvu o prevode nehnuteľnosti nie je možné nahradiť súdnym zmierom, formulovaným ako „uznanie“ vlastníctva jedného účastníka druhým účastníkom. Dovolací súd sa však s jeho právnym názorom nestotožňuje.

K otázke, či k zmene vlastníctva k nehnuteľnosti môže dôjsť aj dohodou účastníkov, schválenej súdom, dovolací súd uvádza: Ak to povaha veci pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom (§ 99 ods. 1 O.s.p.). Povaha veci pripúšťa uzavretie zmiernu spravidla vo veciach, v ktorých sú účastníci v typickom dvojstrannom pomere, ak to hmotnoprávna úprava nevyklučuje, aby si medzi sebou upravili právne vzťahy dispozitívnymi úkonmi. Z uvedeného vyplýva, že povahou veci je vylúčené uzavrieť zmier najmä: vo veciach, v ktorých možno zahájiť konanie i bez návrhu, vo veciach, v ktorých sa rozhoduje o osobnom stave a vo veciach, v ktorých hmotné právo nepripúšťa vybavenie veci dohodou účastníkov právneho vzťahu. Nevyhnutným predpokladom schválenia zmiernu je však vždy, že uzavretý zmier nie je v rozpore s právnymi predpismi. Súdny zmier je procesná dohoda účastníkov, ktorá môže mať, ak sa týka uplatnených súkromnoprávných nárokov, i právne dôsledky v oblasti hmotného práva. Zmier možno uzavrieť len ohľadne práv, ktorými môžu

účastníci disponovať. Predmetom súdneho zmieru môžu byť podľa konštantnej judikatúry i vecné práva (tak tomu bolo vo veci publikovanej ako R 49/1969 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek), teda nielen práva záväzkové. V súkromnom práve sa v súlade s pravidlom, že čo nie je zakázané, je dovolené, presadzuje zásada zmluvnej voľnosti účastníkov hmotnoprávných vzťahov. Základným princípom výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné oba výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s tým spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. To platí i v prípade súdneho zmieru, ktorý je právnou skutočnosťou (zmluvou) občianskeho práva hmotného a v oblasti práva procesného ide o žiaduci spôsob riešenia sporu medzi účastníkmi. Nemožno preto súhlasiť s právnym názorom mimoriadneho dovolateľa, že súd nemohol schváliť zmiar uzavretý medzi účastníkmi, lebo takýmto spôsobom nemohlo dôjsť k zákonnému prevodu vlastníctva.

Dôvodnou nie je ani námietka mimoriadneho dovolateľa v tom, že okresný súd nerešpektoval vykonateľné predbežné opatrenie, ktorým odporokyni súd zakázal nakladať s nehnuteľnosťami akýmkoľvek spôsobom smerujúcim „k zbaveniu sa vlastníctva“, okrem iného výslovne jej zakázal vykonať akýkoľvek právny úkon, ktorý by mal za následok zmenu vlastníctva k nehnuteľnostiam.

Ak právny úkon trpí vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne) alebo trpí vadami prejavu vôle (nebol urobený určite a zrozumiteľne), je absolútne neplatný. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona (ex lege), a pôsobí od začiatku (ex tunc) voči každému. Toto právo sa nepremlčuje ani nezaniká, pretože z takéhoto úkonu právne následky nenastanú, a to ani dodatočným schválením (ratihabíciou), ani odpadnutím vady prejavu vôle (konvalidáciou). Súd musí na túto absolútnu neplatnosť prihliadať, resp. musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti (§ 41a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť určitým právnym úkonom, t.j. konkrétne právnym úkonom predstieraným, resp. urobeným naoko (tzv. simulovaným právnym úkonom), zastieraný iný právny úkon (tzv. disimulovaný právny úkon), je

simulovaný právny úkon pre nedostatok potrebnej vôle subjektov ho skutočne uzavrieť neplatný. V takých prípadoch platí tento iný, t.j. zastieraný právny úkon. Podmienkou však je, že zastieraný právny úkon zodpovedá vôli subjektov, a ďalej, že sú u neho splnené i ostatné náležitosti požadované zákonom pre jeho platnosť (napr. že vyhovuje zákonu, že ho neobchádza, resp. sa neprieči dobrým mravom). Pokiaľ by bol sám zastieraný právny úkon nedovolený, bol by rovnako neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Predmetom daného sporu vymedzeného návrhom bola existencia vlastníckeho práva navrhovateľov k zmieneným nehnuteľnostiam, hoci odporkyňa bola v katastri nehnuteľnosti zapísaná ako ich vlastníčka, ale táto v súlade so skutočnosťou (ktorá inak medzi nimi nebola sporná) nepopierala vlastníctvo navrhovateľov a preto bola ochotná s nimi uzavrieť súdny zmier.

Súd prvého stupňa pred skončením sporu zmierom, sa dôsledne zaoberal otázkou neplatnosti kúpnej zmluvy, zistil potrebné podklady z hľadiska evidencie nehnuteľností, schválil účastníkmi uzavretý zmier a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že kúpna zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 16. júla 1996 nemá náležitosti iného právneho úkonu, ktorý by mohol byť platný, napríklad zmluvy darovacej, pre nedostatok písomnej formy, preto sa na ňu nemožno odvolať. Z toho istého dôvodu sa nemožno odvolať ani na platnosť iného úkonu, napríklad darovacej zmluvy. V danom prípade fakticky išlo o simulovaný, dvojstranný právny úkon, ktorým zmluvné strany len predstierali uzatvorenie kúpnej zmluvy, pretože v skutočnosti mali záujem o bezodplatný prevod vlastníckeho práva z navrhovateľov na odporkyňu. Keďže predmetná kúpna zmluva ako dvojstranný právny úkon nebola urobená vážne, pretože v nej absentuje jeden prvok vôle (vážnosť vôle), je takáto zmluva podľa § 37 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Z ustanovenia § 41a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že simulovaný právny úkon (urobený predstierane, tzv. „naoko“) je síce neplatný, ale v zásade nie je vylúčená platnosť disimulovaného právneho úkonu (zastieraný právny úkon, ktorý účastníci v skutočnosti urobili). Takýto disimulovaný právny úkon však platí len, ak vyjadruje vôľu účastníkov právneho úkonu a ak spĺňa všetky náležitosti právneho úkonu. Konštatoval, že v danom prípade však zastretý právny úkon je neplatný, keďže darovacia zmluva o prevode nehnuteľnosti vyžaduje písomnú formu. Nakoľko medzi účastníkmi za uvedenej situácie nemohlo dôjsť k platnému uzatvoreniu dvojstranného právneho úkonu, súd vyslovil, že kúpna

zmluva uzatvorená medzi účastníkmi 16. júla 1996 je neplatná. Keďže v dnom prípade napadnutá zmluva je absolútne neplatná, v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka sú vlastníckmi neplatne prevedenej nehnuteľnosti navrhovateľa.

V danom prípade subjekty uzavreli naoko kúpnu zmluvu, hoci im v skutočnosti išlo o darovaciu zmluvu. Ak však subjekty uzavierajú zastieranú darovaciu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, tak skutočnosť, že ide o darovanie, musí byť vyjadrená v písomnej forme; inak darovacia zmluva nevznikne. Z uvedeného možno potom dôvodiť, že ak uzavreli subjekty simulovanú písomnú kúpnu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, nie je darovacia zmluva platná, pokiaľ nebola uzavretá písomne a z jej znenia nie je zrejmé, že išlo o darovanie. Podstatné náležitosti darovacej zmluvy je totiž treba vyžadovať bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o zastieraný právny úkon.

Keďže odporkyňa nedisponovala (ani nemohla disponovať) vlastníckym právom, lebo ho k predmetným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudla a to na základe absolútne neplatného právneho úkonu (neplatnej kúpnej zmluvy), nemohla tak porušiť zákaz nakladania s uvedenými nehnuteľnosťami, ktorý jej bol uložený vydaním predbežného opatrenia uznesením Okresného súdu Lučenec z 26. februára 2008 č.k. 6 C 42/2008-38 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. marca 2008 sp. zn. 17 Co 96/2008. Pokiaľ teda bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým súd zakázal nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou odporkyni, bola jeho existencia právne bezvýznamná, nakoľko odporkyňa na základe absolútne neplatného právneho úkonu, sa nikdy vlastníčkou tejto nehnuteľnosti nestala. Navrhovateľa neplatnou kúpnu zmluvou nestratili vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, takže ho nemohla nadobudnúť odporkyňa, čiže táto osoba ani nerobila právny úkon, smerujúci k zmene vlastníctva k tejto nehnuteľnosti.

K odkazu generálneho prokurátora na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky z 24. apríla 1975, sp. zn. 1 Cz 2/1975 (ktorý je inak uverejnený v Zborníku IV, strana 479), je potrebné uviesť, že sa týka diametrálne odlišnej veci, než išlo v prejednávanej veci. V uvedenej veci išlo o nahradenie kúpnej zmluvy súdnym rozhodnutím, čo je z hľadiska platného práva neprípustné, lebo žalobcovia v čase podania žaloby vlastníckmi nehnuteľnosti neboli.

Z uvedených dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie, nemožno dospieť k záveru, že by mimoriadne dovolanie opodstatnene namietalo existenciu dôvodov v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto svojím uznesením (viď § 243b ods. 4 O.s.p.) mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p.).

Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 2 O.s.p.). Dovolací súd spoločnosti C., so sídlom v K.K., ktorá v danej veci podala tento podnet, uložil povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní, pretože mimoriadne dovolanie bolo neúspešné, tj. bolo zamietnuté. Navrhovatelia 1/ a 2/ si náhradu trov dovolacieho konania uplatnili a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd úspešným navrhovateľom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v konaní o mimoriadnom dovolaní, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za poskytnutie právnej služby (predmet sporu vo výške 264 120 Sk, t.j. 8767 €). Hodnota úkonu právnej služby u dvoch navrhovateľov je 457,09 € , čo za dva úkony právnej služby (prevzatie veci a vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu) činí sumu 914,18 €, + 19 % DPH (t.j. 173,70 €) + 2 x režijný paušál 6,95 €, spolu 1 101,80 €, ktorú sumu zaplatí navrhovateľom 1/ a 2/ ten, kto podal podnet na mimoriadne dovolanie, tj. spoločnosť C.. so sídlom v K.K. k rukám právnej zástupkyne JUDr. E. L., advokátky. Odporčyni náhradu trov konania v konaní o mimoriadnom dovolaní nepriznal, lebo nepodala návrh na náhradu trov tohoto konania (§ 243i ods. 2 O.s.p., § 243b ods. 5 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.)

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. októbra 2010

JUDr. Vladimír Magura , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová

